

III.4

OBRAZLOŽITEV

NAČRTA RAZVOJNIH PROGRAMOV

OBRAZLOŽITEV K ZAKLJUČNEMU RAČUNU

III. DELA PRORAČUNA – NAČRTA RAZVOJNIH PROGRAMOV ZA LETO 2022

Načrt razvojnih programov 2022-2025 (v nadaljevanju NRP) je v okviru zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2022 prikazan po programski strukturi do ravni posameznih projektov in ukrepov, za katere so bile v NRP planirane pravice porabe, tj. za tiste projekte/ukrepe, ki se financirajo ali sofinancirajo s sredstvi državnega proračuna.

V izpisu III. dela proračuna oz. NRP so prikazani podatki o skupni vrednosti v NRP vključenih projektov po skupinah projektov ter posameznih ukrepih s pripadajočimi viri financiranja. Posebej so izkazani izdatki oz. odhodki ter viri financiranja za leto 2022. Prikazana sprejeta vrednost oz. sprejeti plan za leto 2022 posameznega elementa (projekta/ukrepa) predstavlja ob sprejetju sprememb proračuna za leto 2022 planirani znesek potrebnih sredstev za njegovo izvedbo, veljavna vrednost in veljavni plan pa vključujeta spremembe tekom leta. V skupni vrednosti so zajeti podatki o že realiziranih zneskih in planske vrednosti za naslednja leta, s čimer je zajeto celotno obdobje trajanja posameznih projektov in ukrepov – kot je določeno z začetkom in koncem financiranja. Realizacija skupaj zajema kumulativno dosedanje realizacije (do vključno 2022), zneski realizacije za leto 2022 so prikazani tudi ločeno. Viri financiranja so razdeljeni na proračunske vire (PV) in ostale vire (OV). Podatki o realizaciji PV izhajajo iz računovodskih evidenc o izplačilih iz proračuna (na podlagi odredb za izplačila), upoštevaje posebnosti financiranja iz proračunske rezerve in proračunskih skladov, ki so v izpisu zajeti med OV. Druge podatke o plačilih s sredstvi iz ostalih virov (sredstva občin, posrednih proračunskih uporabnikov, itd.) skrbniki projektov vpišejo na podlagi prejetih poročil, pri čemer so zajeti zadnji razpoložljivi podatki v času priprave zaključnega računa. S tem, ko so prikazani vsi finančni viri, je omogočeno spremljanje izvajanja celotnega načrta financiranja projekta oz. ukrepa, s čimer proračunski uporabnik, ki je skrbnik posameznega projekta, lahko preverja stopnje doseganja ciljev iz dolgoročnih razvojnih in drugih strateških ter programskih dokumentov.

Tabela 1: Proračunski viri financiranja projektov in ukrepov v letu 2022

v mio EUR

Projekti / ukrepi	Sprejeti plan 2022	Veljavni plan 2022	Realizacija 2022	Indeks Real. / SP 2022	Indeks Real. / VP 2022
A Bilanca odhodkov	14.580,0	14.788,2	13.708,5	94,0%	92,7%
B Račun finančnih terjatev in naložb	1.106,7	1.106,1	902,3	81,5%	81,6%
C Račun financiranja	1.426,3	1.426,3	1.425,1	99,9%	99,9%
Skupaj proračunski viri	17.113,0	17.320,6	16.035,9	93,7%	92,6%

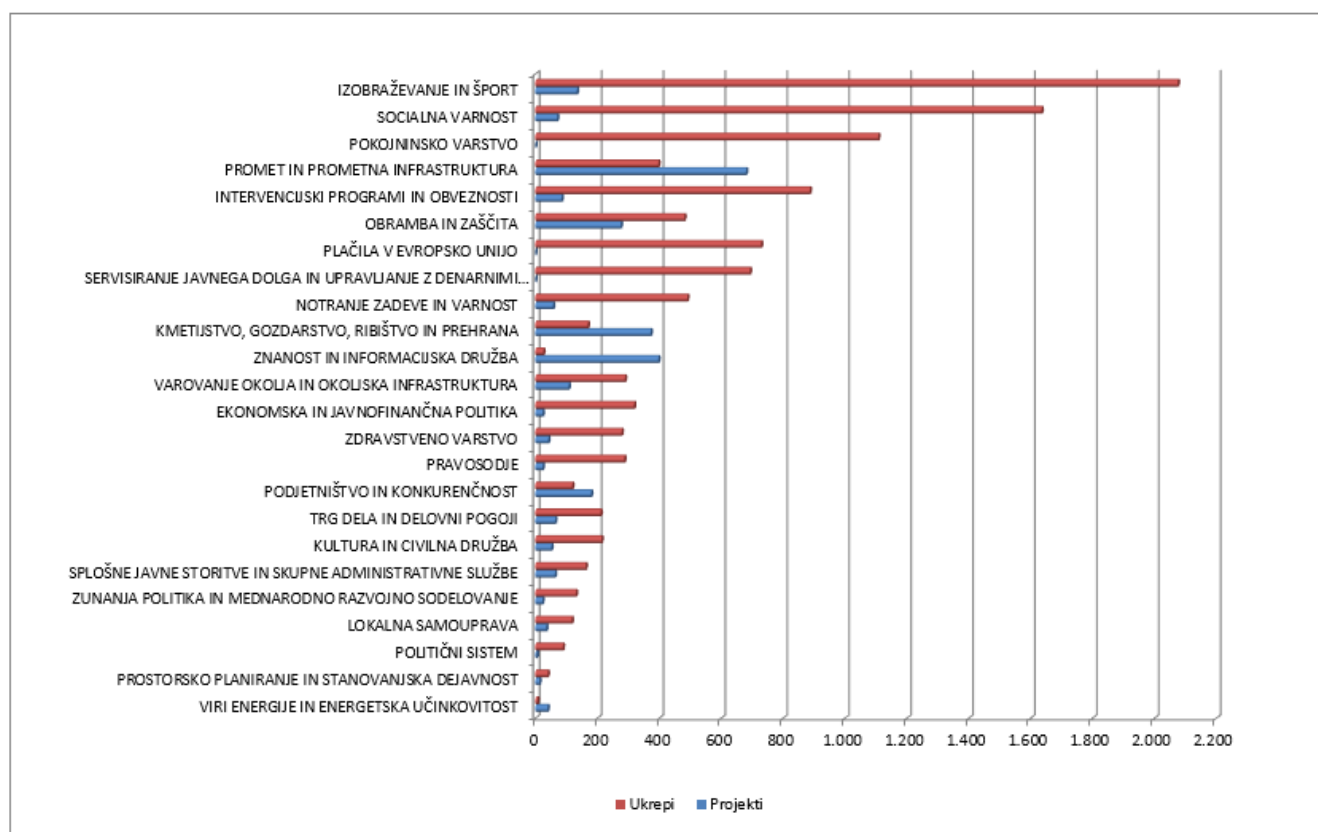
Realizacija proračunskih virov v letu 2022 je za 6,3 % nižja od planirane vrednosti iz sprejetega proračuna, kot je razvidno iz Tabele 1.

Na Sliki 1 so za projekte in ukrepe iz NRP 2022-2025 realizirani odhodki v obravnavanem letu prikazani po politikah. Razvidno je, da se je pretežni del sredstev realiziral preko ukrepov.

Vseh realiziranih izplačil iz proračunskih sredstev je bilo v preteklem letu največ v politiki Izobraževanje in šport (16,1 %), sledi Socialna varnost (12,4 %), nato sledi realizacija Pokojninsko varstvo (8,1 %), za tem realizacija na politiki Promet in prometna infrastruktura (7,9 %), nato sledi Intervencijski programi in obveznosti (7,1%).

Če sledimo realiziranim proračunskim virom **samo pri projektih**, je bilo v letu 2022 največ realiziranih izplačil iz Bilance prihodkov in odhodkov v politikah Promet in prometna infrastruktura (24,8 %), Znanost in informacijska družba (14,5 %), Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana (13,6 %) ter Obramba in zaščita (10,0 %), medtem ko so deleži ostalih politik po obsegu realiziranih proračunskih izplačil za projekte nižji od 10 %.

Slika 1: Struktura realiziranih proračunskih sredstev NRP 2022-2025 v letu 2022 po politikah v mio EUR

Število vseh planiranih projektov v sprejetem proračunu za leto 2022 je bilo 3.982, ukrepov pa 729. V zaključnem računu proračuna za leto 2022 pa je razvidna realizacija 3.621 projektov in 718 ukrepov. Število projektov je konec leta precej visoko zaradi projektov, ki se v proračun uvrščajo med letom v času izvrševanja proračuna (predvsem tistih projektov, ki se financirajo iz EU sredstev), prav tako število ukrepov, med tem ko je bilo med letom zaključenih preko 1.500 projektov in 83 ukrepov. Skupaj je torej zabeležena realizacija v okviru 4.339 elementov NRP. V nadaljevanju (Tabela 2) so proračunski in ostali viri prikazani ločeno po projektih in ukrepih, iz zneskov v tabeli je razvidno, da je bil izvrševanju ukrepov namenjen pretežni del proračunskih sredstev, tako je razmerje realizacije 77 : 23 v korist ukrepov.

Tabela 2: Viri financiranja po projektih in ukrepih

v mio EUR

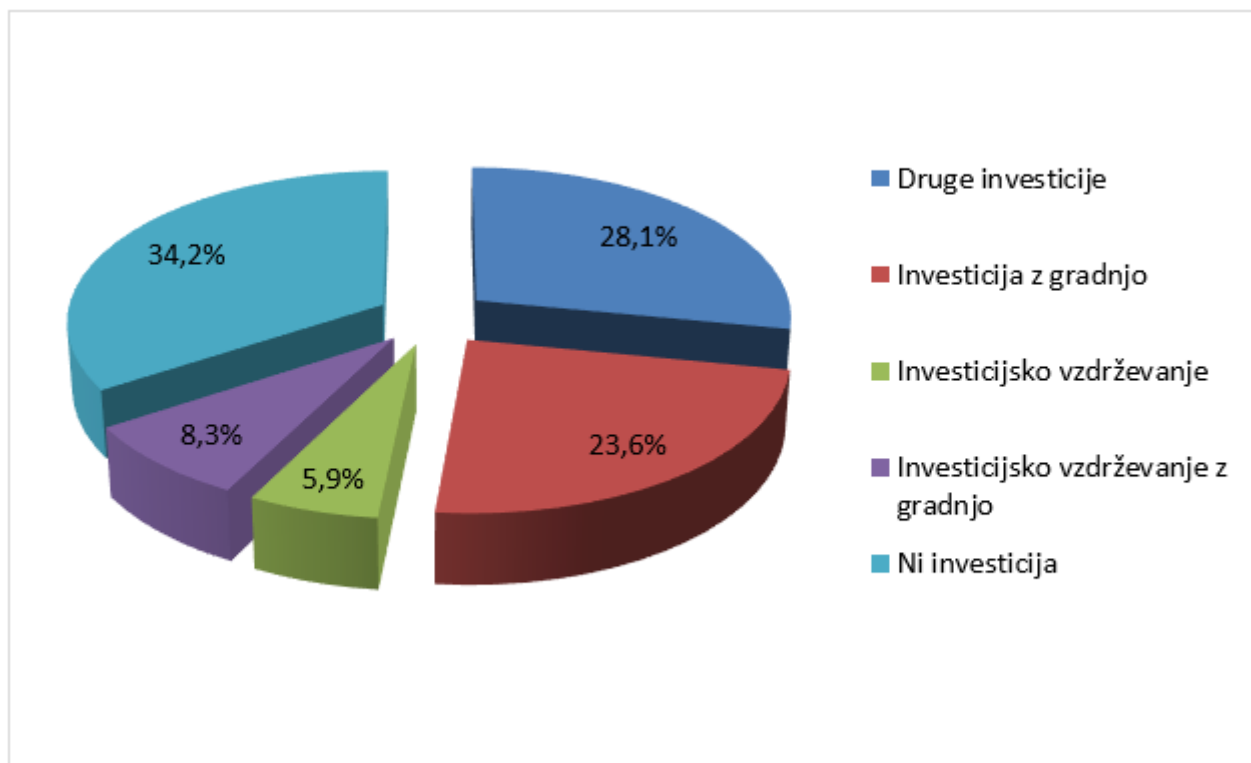
Viri financiranja	Sprejeti proračun 2022			Realizacija 2022			Indeks Real./ SP 2022		
	Projekti	Ukrepi	Skupaj	Projekti	Ukrepi	Skupaj	Projekti	Ukrepi	Skupaj
Proračunski viri	3.129,0	13.983,9	17.113,0	2.747,2	13.288,8	16.035,9	87,8%	95,0%	93,7%
Ostali viri	2.083,7	227,3	2.311,0	1.208,0	185,1	1.393,1	58,0%	81,4%	60,3%
SKUPAJ	5.212,8	14.211,2	19.424,0	3.955,2	13.473,9	17.429,1	75,9%	94,8%	89,7%

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je bilo za projekte v lanskem letu izplačanih 2.747,2 mio EUR proračunskih sredstev. Ukrepi so bili s proračunskimi viri realizirani v znesku 13.288,8 mio EUR. Skupna realizacija proračunskih sredstev predstavlja 93,7 % planiranih.

Zneski realizacije ostalih virov so v zbirnem prikazu informativnega značaja, kajti skrbniki projektov in ukrepov pridobivajo te podatke od investitorjev ter drugih koristnikov proračunskih sredstev z zamikom in ob pripravi zaključnega računa še niso v polni meri zajeti. Iz razpoložljivih podatkov tako izračunani skupni zneski ostalih virov kažejo 39,7 % nižjo realizacijo od plana. V letu 2022 je bilo v NRP 2022-2025, vključno z ostalimi viri financiranja za projekte, realiziranih 3.955,2 mio EUR, za ukrepe pa 13.473,9 mio EUR. Pri ukrepih je delež ostalih virov praktično zanemarljiv (1 %), pri projektih pa je bila realizacija proračunskih in ostalih virov v razmerju 69 : 31.

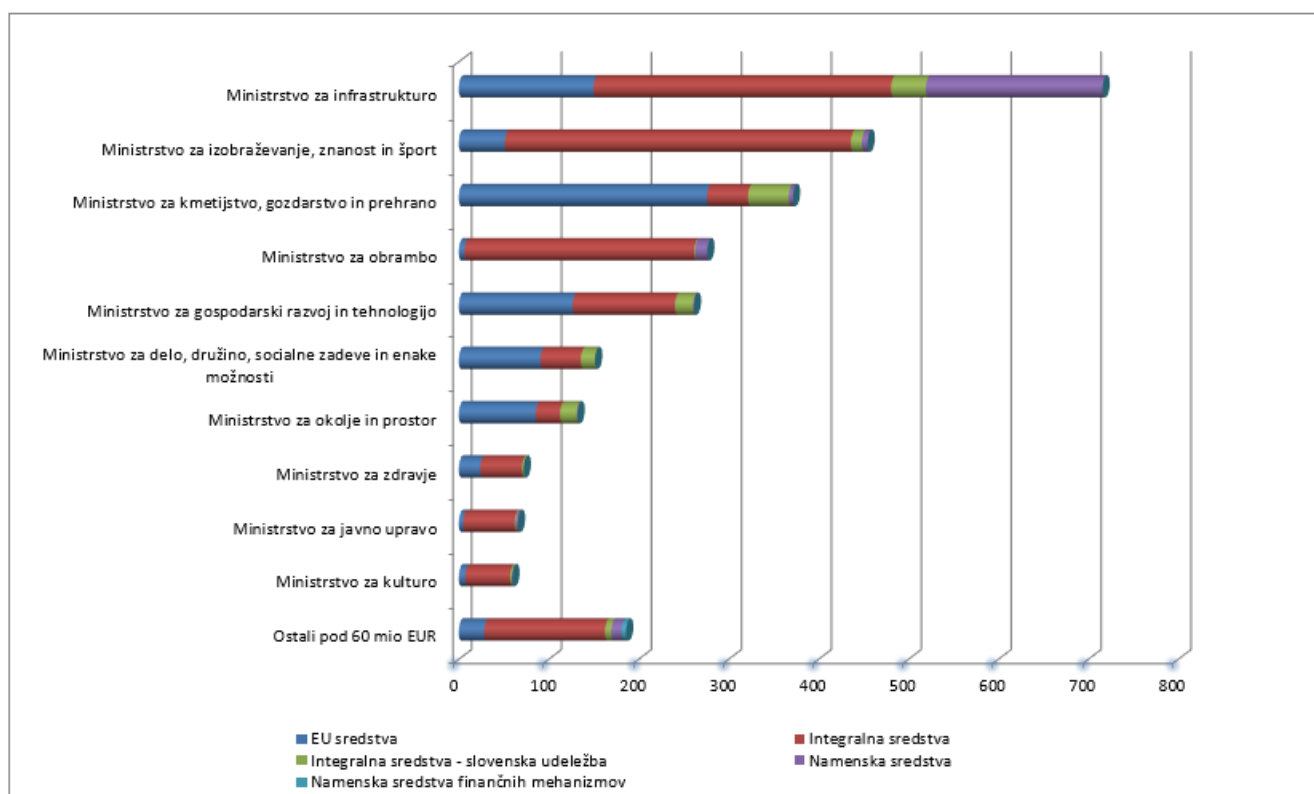
Iz Slike 2 je razvidna struktura realizacije proračunskih virov v letu 2022 po vrstah projektov (izločeni so evidenčni projekti), kjer je največji delež projektov, ki ne vključujejo investicijskih odhodkov 34,2 %. Sledijo projekti, ki sodijo v vrsto druge investicije s 28,1 %, 23,6 % je investicij z gradnjo, medtem ko je 8,3 % projektov investicijskega vzdrževanja z gradnjo ter na zadnjem mestu investicijsko vzdrževanje s 5,9 %.

Slika 2: Delež realizacije projektov v 2022 glede na vrsto (izločeni evidenčni projekti)

Slika 3 prikazuje realizacijo projektov v NRP 2022-2025 po virih financiranja. Skupno je bil največji delež sredstev realiziran preko projektov Ministrstva za infrastrukturo (preko 715,9 mio EUR), pri čemer je delež realizacije integralnih sredstev za financiranje projektov največji. Vloga evropskih sredstev je najvišja pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je v skupnem na tretjem mestu (371,6 mio EUR). Pred njim v skupnem je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (454,6 mio EUR). Na četrtem mestu sledi Ministrstvo za obrambo (276,3 mio EUR) itd.

Slika 3: Realizacija projektov v letu 2022 po virih financiranja

Slika 4 prikazuje skupno realizirane izdatke za projekte iz proračunskih sredstev v letu 2022. EU sredstva skupaj s slovensko udeležbo zajemajo 36,9 %.

Slika 4: Realizacija projektov v letu 2022 po virih financiranja skupno

